

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2005 M. LIEPOS 12 D. ĮSAKYMO NR. V-572 „DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 109:2005 „BASEINAI. ĮRENGIMO IR PRIEŽIŪROS SAUGOS SVEIKATAI REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2016 m. lapkričio 25 d. Nr. V-1334

Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymą Nr. V-572 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2005 „Baseinai. Įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 109:2016 „BASEINŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 2 straipsnio 12 dalimi ir 16 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 109:2016 „Baseinų visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.“

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. šis įsakymas, išskyrus šiuo įsakymu nauja redakcija išdėstytos Lietuvos higienos normos HN 109:2016 „Baseinų visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ 41 punkto nuostatas mažesnės nei 10 m³ talpos ir neturintiems recirkuliacinės vandens apykaitos sistemos baseinams, įsigalioja 2017 m. gegužės 1 d.;

2.2. šiuo įsakymu nauja redakcija išdėstytos Lietuvos higienos normos HN 109:2016 „Baseinų visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ 41 punkto nuostatos mažesnės nei 10 m³ talpos ir neturintiems recirkuliacinės vandens apykaitos sistemos baseinams įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

Laikinais einantis ūkio ministro pareigas
laikinais einantis sveikatos apsaugos ministro pareigas

Evaldas Gustas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2005 m. liepos 12 d. įsakymu
Nr. V-572
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2016 m. lapkričio 25 d.
įsakymo Nr. V-1334
redakcija)

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 109:2016 „BASEINŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši higienos norma nustato pagrindinius baseinų įrengimo ir priežiūros visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.
2. Ši higienos norma privaloma fiziniams ir juridiniams asmenims, projektuojantiems, statantiems, įrengiantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, eksploatuojantiems statinius ir patalpas, kuriose įrengti baseinai, baseino paslaugų teikėjams.
3. Baseino paslaugų teikėjas privalo teikti tik saugias paslaugas [16.2].
4. Baseino paslaugų veikla gali būti vykdoma tik turint šiai veiklai teisės akto [16.9] nustatyta tvarka išduotą leidimą-higienos pasą.
5. Baseino paslaugų teikėjas paslaugų vartotojui privalo suteikti tikslią, išsamią ir teisingą informaciją apie teikiamas paslaugas, saugų įrangos, inventoriaus naudojimą, su paslauga susijusią galimą riziką vartotojo sveikatai, galimas pasekmes, saugaus vartotojų elgesio taisykles (informaciją apie alkoholio vartojimą, vaikų priežiūrą, elgesį vandenyje ir šalia jo, paslaugų vartotojų sveikatos būkles, kurioms esant maudytis nerekomenduojama ir pan.), vidaus tvarkos taisykles. Informacija vartotojui turi būti suteikta prieš paslaugų vartotojui įsigyjant paslaugas (sudarant paslaugų teikimo sutartį). Baseino paslaugų teikėjo parengtos vidaus tvarkos taisyklės skelbiamos gerai paslaugų vartotojui matomoje paslaugų teikimo vietoje.
6. Informacija apie baseino vandens ir patalpos, kurioje įrengtas baseinas, temperatūrą turi būti pateikta viešai.
7. Prie baseino turi būti įspėjamieji ženklai, draudžiantys šokinėti į vandenį tose baseino vietose, kur baseino gylis mažesnis nei 1,8 m.
8. Persirengimo ir baseino patalpose paslaugų vartotojams gerai matomoje vietoje turi būti iškabinti ženklai, kviečiantys paslaugų vartotojus nusiprausti duše prieš naudojantis baseinu.
9. Paslaugų vartotojams gerai matomoje vietoje turi būti laikoma gelbėjimo įranga.
10. Baseinų paslaugas teikiantys asmenys, tiesiogiai susiję su paslaugų vartotojų aptarnavimu ir galintys daryti tiesioginę įtaką paslaugų vartotojų sveikatai, turi būti išklause privalomuosius higienos įgūdžių ir pirmosios pagalbos mokymo kursus ir turėti sveikatos žinių ir

įgūdžių atestavimo pažymėjimus [16.8]. Sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimai laikomi paslaugų teikimo vietoje.

11. Asmenys, teikiantys baseinų paslaugas, gali dirbti tik patikrinę sveikatą teisės akto nustatyta tvarka [16.3]. Asmens medicininė knygelė (sveikatos pasas) (forma Nr. 048/a) laikoma paslaugų teikimo vietoje.

12. Baseino patalpose paslaugų vartotojams gerai matomoje vietoje turi būti laikomas įmonės pirmosios pagalbos rinkinys, kurio sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto reikalavimus [16.5].

13. Patalpoms, įrangai, inventoriui valyti, baseino vandens priežiūrai naudojamos priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį ir gamintojo nurodytas instrukcijas. Naudojimo instrukcijos turi būti laikomos baseino paslaugų teikimo vietoje. Persirengimo patalpoms, dušams, tualetams, baseino vandeniui dezinfekuoti naudojami teisės aktų nustatyta tvarka autorizuoti biocidiniai produktai [16.1, 16.4].

14. Baseino paslaugų teikėjas turi turėti cheminių medžiagų, naudojamų baseinui, jo vandeniui ir patalpoms valyti ir dezinfekuoti, dokumentus (produktų saugos duomenų lapus, cheminės sudėties dokumentus, naudojimo instrukcijas ir kt.).

15. Kiekvienam paslaugų vartotojui turi būti tiekiami tik išskalbti, išlyginti ir po to kitų paslaugų vartotojų nenaudoti skalbiniai (pvz., rankšluosčiai), chalatai ir vienkartinės šlepetės (jeigu paslaugų vartotojai jais aprūpinami).

II SKYRIUS NUORODOS

16. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateiktos nuorodos:

16.1. 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL 2012 L 167, p. 1);

16.2. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymas;

16.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. 544 „Dėl darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto patikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“;

16.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr. 421 „Dėl Biocidinių produktų autorizacijos taisyklių patvirtinimo“;

16.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“;

16.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“;

16.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“ patvirtinimo“;

16.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio ir narkotikų žalos žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašo ir Asmenų, kuriems privalomas sveikatos ir / ar pirmosios pagalbos mokymas, profesijų ir veiklos sričių sąrašo, mokymo programų kodų ir mokymo periodiškumo patvirtinimo“;

16.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-632 „Dėl Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

16.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. V-1077 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 127:2010 „Mineralinis ir jūros vanduo išoriniam naudojimui. Sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

III SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

17. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

17.1. **Baseinas** – tam tikros talpos vandens įrenginys, skirtas plaukti, sportuoti, vandens procedūroms atlikti, poilsio, gydymo, reabilitacijos tikslams.

17.2. **Baseino vandens balanso rezervuaras** – įrenginys vandens apytakos balansui baseine sureguliuoti.

17.3. **Baseino vandens filtravimas** – skendinčių medžiagų šalinimas iš vandens, leidžiant jį per aktyviosios medžiagos sluoksnį arba tam tikro tankumo tinklėlį.

17.4. **Baseino vandens pasikeitimo trukmė** – laikas, per kurį baseino vanduo prateka vandens filtravimo ir paruošimo sistema ir grįžta į baseiną.

17.5. **Baseino vandens persipildymo sistema** – baseino perimetru įrengti vandens išsiliejimo per kraštus kanalai, latakai ir angos, skirtos vandeniui nuo paviršių surinkti ir (ar) pertekliniam baseinų vandeniui pašalinti ir grąžinti į cirkuliacijos sistemą.

17.6. **Biocidinio produkto liekanos** – baseino vandenyje likęs dezinfekuoti naudoto biocidinio produkto kiekis, patvirtinantis tinkamą vandens dezinfekcijos kokybę.

17.7. **Koaguliacija** – koloidinių dalelių sukibimas į stambesnius junginius.

17.8. **Nardymo ir (arba) šuolių į vandenį baseinas** – 18–20×14–21 m dydžio ir 3,5–5,5 m gylis baseinas, kuriame įrengtas stacionarus bokštas ir šuolių į vandenį tramplinas (-ai).

17.9. **Sporto baseinas** – 25 m arba 50 m ilgio stačiakampio formos baseinas, kuriame įrengti starto bokšteliai ir plaukimo takai.

17.10. **Vandens įvadas** – anga, per kurią filtruotas vanduo patenka į baseiną.

IV SKYRIUS

BASEINO, BASEINO PATALPŲ IR JŲ ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

18. Statiniai ir patalpos, kuriuose įrengtas baseinas, juose esantys įrenginiai (įranga), turi būti saugūs, techniškai tvarkingi, įrengti ir prižiūrimi taip, kad juos naudojant būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (paslydimo, kritimo, susidūrimo, nudegimo, nutrenkimo, sužalojimo elektros srove, sprogimo ir pan.). Potencialiai pavojingose vietose turi būti apsauginiai įtaisai, įspėjamieji ženklai ar kitokios (pavyzdžiui, garso, šviesos) priemonės, ribojančios ar neleidžiančios prieiti prie pavojingų vietų ar įrenginių.

19. Baseino paslaugų teikimo vietoje turi būti įrengtos:

19.1. baseino (-ų) patalpa (-os);

19.2. persirengimo patalpa (-os). Persirengimo patalpos (-ų) gali nebūti, jeigu baseinas įrengtas apgyvendinimo, švietimo, asmens sveikatos priežiūros ar kitą veiklą vykdančiame objekte ir baseino paslaugų vartotojui sudarytos sąlygos persirengti minėtą veiklą vykdančių objektų patalpose (pvz., kambaryje, palatoje, persirengimo kambaryje), ir šios patalpos yra tame pačiame pastate ar su baseino patalpomis sujungti šildomais koridoriais, galerijomis, tuneliais ir pan.;

19.3. dušo patalpa (-os);

19.4. tualetas (-ai);

19.5. pagalbinė (-ės) patalpa (-os) (esant poreikiui – baseino vandens balanso rezervuarų, dezinfekcijos ir ozonatoriaus, baseino vandens filtravimo įrenginių, dozatoriaus patalpos, patalpos techninės priežiūros darbams atlikti).

20. Baseino paslaugų teikimo patalpos turi būti išdėstytos taip, kad paslaugų vartotojas iš pradžių patektų į persirengimo patalpą, dušą, baseiną, grįždamas iš jo – į dušą, persirengimo patalpą.

21. Persirengimo patalpoje (-ose) turi būti įrengtos vietos persirengti (suolai, kėdės ir pan.) ir drabužiams bei daiktams susidėti (spintelės, lentynos, kabliukai ir pan.).

22. Persirengimo patalpoje (-ose) turi būti ne mažiau kaip vienas plaukų džiovintuvas 10 persirengimo vietų.

23. Dušo patalpoje (-ose) dušai turi būti atskirti pertvaromis, juose įrengtos lentynos prausimosi priemonėms susidėti, kabliukai daiktams pasikabinti.

24. Dušo patalpoje (-ose) turi būti įrengtas ne mažiau kaip vienas dušo ragelis 5 persirengimo vietoms.

25. Tualete vienas unitazas ir viena praustuvė skiriama 30 persirengimo vietų.

26. Baseino, persirengimo, dušo, tualetų patalpų grindų, laiptų danga turi būti neslidi, tinkama valyti drėgnai, lygi (be pavojingų įdubimų, iškilimų, angų, įplyšimų, įskilimų).

27. Turi būti suprojektuotos ir įrengtos tokios šildymo, vėdinimo ir (ar) oro kondicionavimo sistemos, kad visose patalpose būtų galima palaikyti 28 punkte nurodytus mikroklimato parametrus. Baseinų patalpų vėdinimas turi užtikrinti, kad cheminių medžiagų koncentracija baseino patalpose neviršytų teisės akte [16.7] nustatytos didžiausios leidžiamos cheminių medžiagų (teršalų) koncentracijos.

28. Patalpoje, kurioje įrengtas baseinas, oro temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 26 °C ir ne aukštesnė kaip 32 °C, persirengimo patalpose, dušuose, tualetuose oro temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 20 °C ir ne aukštesnė kaip 27 °C, santykinė oro drėgmė – nuo 35 proc. iki 65 proc., oro judėjimo greitis – 0,05–0,15 m/s.

29. Sporto renginių, varžybų metu patalpų, kuriose įrengtas baseinas, oro ir baseino vandens temperatūra gali būti nustatoma atsižvelgiant į sporto renginio, varžybų reikalavimus.

30. Patalpos, kurioje įrengtas baseinas, persirengimo patalpų bendra dirbtinė apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 150 lx. Liptinių, koridorių, dušo, tualetų patalpų – ne mažesnė kaip 50 lx. Baseino patalpose turi būti įrengtas ne mažesnis kaip 5 lx avarinis apšvietimas.

31. Tiekiamas šaltas ir karštas vanduo turi atitikti geriamojo vandens kokybės reikalavimus [16.6]. Karšto vandens čiaupe temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 50 °C (išmatavus temperatūrą po 1 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo), šalto – ne aukštesnė kaip 20 °C (išmatavus temperatūrą po 2 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo).

32. Karštas vanduo turi būti nuolat tiekiamas į baseino, dušo patalpas, tualetuose įrengtas praustuves, persirengimo patalpą (-as) (jeigu joje (-se) įrengtos praustuvės).

33. Baseino įranga turi būti montuojama ir naudojama pagal gamintojo rekomendacijas, prižiūrima ir profilaktiškai tikrinama gamintojo nurodytu periodiškumu. Priežiūros ir profilaktinių patikrinimų darbai registruojami Baseino įrangos priežiūros ir profilaktinių patikrinimų darbų registracijos žurnale (1 priedas). Baseino įrangos priežiūros ir profilaktinių patikrinimų darbų registracijos žurnalas saugomas 2 m.

34. Baseino paslaugų teikėjas turi turėti baseino, jo vandens priežiūrai naudojamos įrangos gamintojo pateiktas įrangos technines charakteristikas, naudojimo ir priežiūros instrukcijas. Dokumentai turi būti pateikiami originalo ir lietuvių kalba.

35. Pagalbinės patalpos turi būti neprieinamos paslaugų vartotojams, jose turi būti pakankamai vietos įrangos priežiūrai.

36. Turi būti galimybė išleisti visą vandenį iš baseino vandens balanso rezervuaro, jį išvalyti ir dezinfekuoti.

37. Vandens siurbliai turi turėti baseino personalui lengvai prieinamą avarinį vandens siurblio stabdymo mechanizmą.

38. Baseine esančios angos, į kurias gali būti įtrauktas paslaugų vartotojas ar jo kūno dalys, turi būti uždengtos apsauginėmis grotelėmis ar kitais apsauginiais įtaisais. Grotelių tarpai turi būti ne didesni nei 0,8 cm.

39. Baseinuose turi būti ryškiai pažymėtos baseinų vietos, kur gylis didesnis nei 1 m.

40. Vandens apykaita (cirkuliacija) baseine turi užtikrinti visų medžiagų, naudojamų baseino vandens priežiūrai, tolygų paskirstymą.

41. Baseinas ar baseinų grupė, išskyrus šios higienos normos 42 punkte nurodytus baseinus, turi turėti baseino vandens apykaitos sistemą, baseino vandens filtravimo įrangą, automatinius biocidinio produkto dozavimo, jo liekanų nustatymo įrenginius, automatinius baseino vandens rūgštingumą (pH) reguliuojančių cheminių medžiagų dozavimo, baseino vandens rūgštingumo (pH) nustatymo įrenginius.

42. Baseinuose, kurie neskirti plaukti (pvz., sūkurinės, karštosios, vėsinamosios vonios, kubilai ir pan.) ir skirti naudoti vieną kartą ar tam tikrą ribotą laiką (pvz., tam tikro renginio metu) tik vienam paslaugų vartotojui ar vienai paslaugų vartotojų grupei, kurią sieja susitarimas dėl naudojimosi baseinu vienu metu, gali būti neįrengiama baseino vandens apykaitos ir baseino vandens paruošimo (filtracijos, dezinfekcijos, koaguliacijos, pH reikšmės suregulavimo) sistema. Tokio baseino vanduo, juo pasinaudojus paslaugų vartotojui ar paslaugų vartotojų grupei, išleidžiamas, baseinas išvalomas, dezinfekuojamas. Šviežio vandens baseinas pripildomas prieš kiekvienam paslaugų vartotojui ar paslaugų vartotojų grupei naudojamam baseinu.

43. Baseino vandens apykaita turi būti tokia, kad baseino vandens pasikeitimo trukmė neviršytų 1 lentelėje nurodytų dydžių. Jei baseinas yra skirtingo gylio, tai baseino vandens pasikeitimo trukmė nustatoma pagal mažiausią baseino gylį.

1 lentelė. Baseino vandens pasikeitimo trukmės reikalavimai.

	Baseino tipas	Baseino vandens pasikeitimo trukmė
	1	2
1.	Baseinai, skirti plaukti:	
1.1.	Nardymo ir (arba) šuolių į vandenį baseinas	4–8 val.
1.2.	Sporto baseinas	3–4 val.
1.3.	Kiti, skirti plaukti, trumpesni nei 25 m baseinai	2,5–3 val.
2.	Baseinai, neskirti plaukti (skirti gulėti, sėdėti, stovėti):	
2.1.	iki 0,5 m gylio	10–45 min.
2.2.	0,5–1 m gylio	0,5–1,25 val.
2.3.	1–1,5 m gylio	1–2 val.
2.4.	daugiau kaip 1,5 m gylio	2–2,5 val.

44. Baseino vandens filtravimo įranga turi užtikrinti tinkamą baseino vandens filtravimo kokybę. Filtrų sulaikytos medžiagos turi būti šalinamos atgaliniu filtrų plovimu (vanduo per filtrus teka priešinga kryptimi ir iš filtrų pašalinami susikaupę teršalai) filtrų gamintojo nurodytu periodiškumu. Filtrų atgalinis plovimas atliekamas, kai baseine nėra paslaugų vartotojų.

45. Baseino darbo metu automatiniais biocidinio produkto liekanų ir baseino vandens rūgštingumo (pH) nustatymo įrenginiais biocidinio produkto liekanos ir baseino vandens rūgštingumas (pH) turi būti matuojami darbo dienos pradžioje ir vėliau kas dvi valandas. Matavimų rezultatai nurodomi Biocidinio produkto liekanų ir baseino vandens rūgštingumo (pH) matavimo rezultatų registracijos žurnale (2 priedas).

46. Automatinius biocidinio produkto liekanų ir baseino vandens rūgštingumo (pH) nustatymo įrenginius baseino paslaugų teikėjas turi tikrinti ne rečiau kaip vieną kartą per dieną atlikdamas atitinkamus kontrolinius matavimus rankiniu biocidinio produkto liekanų ir baseino vandens rūgštingumo (pH) nustatymo prietaisu (įrenginiu). Matavimų rezultatai nurodomi Biocidinio produkto liekanų ir baseino vandens rūgštingumo (pH) matavimo rezultatų registracijos žurnale (2 priedas).

47. Jeigu rankiniu biocidinio produkto liekanų nustatymo prietaisu (įrenginiu) nustatyta biocidinio produkto liekanų koncentracija yra 0,2 mg / l didesnė ar mažesnė nei nustatyta automatinio biocidinio produkto liekanų nustatymo įrenginiu, turi būti atliekami automatinio biocidinio produkto

dozavimo, jo liekanų nustatymo įrenginio patikros, profilaktiniai darbai, vadovaujantis šių įrenginių gamintojų rekomendacijomis (instrukcijomis).

48. Rankinis biocidinio produkto liekanų ir baseino vandens rūgštingumo (pH) nustatymo prietaisas (įrenginys) naudojamas vadovaujantis jo gamintojo rekomendacijomis, naudojamų cheminių medžiagų saugos duomenų lapuose nurodytais reikalavimais.

49. Baseino vanduo turi būti reguliariai papildomas šviežiu vandeniu. Papildyto vandens kiekis turi būti ne mažesnis kaip 30 l vienam baseino paslaugų vartotojui per dieną.

50. Baseinas privalo turėti baseino vandens persipildymo sistemą.

V SKYRIUS

BASEINO, BASEINO PATALPŲ, ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

51. Baseino patalpos, įranga, įrenginiai, inventoriūs turi būti švarūs, valomi paslaugų teikėjo nustatyta tvarka.

52. Duše, prausykloje, tualete esantys įrenginiai valomi ir dezinfekuojami kasdien. Paviršiai, su kuriais gali liestis paslaugų vartotojo oda, dezinfekuojami biocidiniais produktais, naikinančiais tuberkuliozės bakterijas, mielinius ir sporas sudarančius grybelius.

53. Baseino dugnas valomas siurbimo prietaisais ir šepečiais ne rečiau kaip du kartus per savaitę, o sienos – ne rečiau kaip kartą per dvi savaites.

54. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus turi būti išleidžiamas visos sistemos vanduo, baseino dugnas ir sienos valomi naudojant aukšto slėgio įrangą ir dezinfekuojami. Valoma ir dezinfekuojama baseino vandens persipildymo sistema, baseino vandens balanso rezervuaras, vandens purkštukai, jeigu juos galima išimti.

55. Oro purkštukai, jeigu juos galima išimti, ir dušų ragelių galvutės valomi ir dezinfekuojami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

56. Ne rečiau kaip kartą per savaitę valoma baseino vandens persipildymo sistema. Baseino vandens persipildymo sistemos grotelės nuimamos, baseino vandens persipildymo sistemos, grotelių paviršius valomas ir dezinfekuojamas. Išvalyta ir dezinfekuota baseino vandens persipildymo sistema, grotelės nuplaunami švariu vandeniu, įjungžiama baseino vandens apykaitos (cirkuliacijos) sistema.

57. Baseino vandens balanso rezervuaro vanduo ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius išleidžiamas, baseino vandens balanso rezervuaras ir jo dangtis (jeigu toks yra) valomi, dezinfekuojami ir plaunami švariu vandeniu. Valomos ir dezinfekuojamos abi baseino vandens balanso rezervuaro dangčio pusės.

58. Karšto vandens tiekimo sistemoje vandens temperatūra kas 3 mėnesius turi būti profilaktiškai pakeliama iki 66 °C ir išlaikoma ne mažiau kaip 25 min.

59. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus turi būti atliekamas geriamojo vandens (šalto ir karšto) mikrobiologinis tyrimas legionelėms nustatyti. Papildomi vandens tyrimai atliekami, kai vandens tiekimo sistema pradeda naudoti daugiau kaip po vieno mėnesio pertraukos, po vandens

tiekimu sistemos rekonstrukcijos ar remonto, kai diagnozuojama susirgimų legionelioze. Tyrimų protokolai saugomi ne trumpiau kaip 2 metus.

60. Jeigu 1 l vandens randama daugiau nei 1 000, bet mažiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, koreguojamos esamos ir (arba) imamas naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Jeigu 1 l vandens randama daugiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, vandens tiekimo sistema valoma ir padaroma nekenksminga, koreguojamos esamos ir (arba) imamas naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Atlikus vandens tiekimo sistemos valymą ir kenksmingumo šalinimą, atliekamas vandens mikrobiologinis tyrimas legionelėms nustatyti. Vandens mėginiai turi būti imami praėjus ne mažiau kaip 2 savaitėms po vandens dezinfekcijos.

61. Vandens tiekimo sistemos kenksmingumo šalinimo būdas turi būti saugus paslaugų vartotojams. Vandens tiekimo sistemos valymo ir kenksmingumo šalinimo darbai (cheminė, terminė dezinfekcija) atliekami patalpose nesant paslaugų vartotojų arba vartotojai apie planuojamas priemones, jų tikslus, trukmę ir būtinas saugos priemones informuojami pateikiant informaciją raštu gerai matomoje vietoje.

62. Visi vandens tiekimo sistemos rekonstrukcijos, remonto, valymo, kenksmingumo šalinimo, profilaktikos darbai turi būti registruojami Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnale (3 priedas). Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnalas saugomas ne trumpiau kaip 2 metus.

63. Baseino, jo įrangos priežiūros, vandens keitimo darbai registruojami Baseino, jo įrangos priežiūros darbų registracijos žurnale (4 priedas). Jeigu baseino paslaugas teikiančiame objekte įrengtas daugiau nei vienas baseinas, kiekvienam baseinui pildomas atskiras Baseino, jo įrangos priežiūros darbų registracijos žurnalas.

VI SKYRIUS

BASEINO VANDENS REIKALAVIMAI

64. Baseino paslaugoms teikti naudojamas gėlas vanduo iki paruošimo turi atitikti geriamojo vandens kokybės reikalavimus [16.6].

65. Baseino paslaugoms teikti naudojamas mineralinis ir jūros vanduo iki paruošimo turi atitikti teisės akto reikalavimus [16.10].

66. Baseino vanduo turi cirkuliuoti, jis turi būti filtruojamas, koaguliuojamas, dezinfekuojamas, reguliuojamas jo rūgštingumas (pH).

67. Baseino vanduo turi būti skaidrus.

68. Baseino vandens dezinfekcijai naudojami šiai paskirčiai teisės aktų nustatyta tvarka [16.1, 16.4] autorizuoti biocidiniai produktai (chloro, bromo junginiai ir kiti). Kartu su chloro junginiais baseino vandens dezinfekcijai gali būti naudojami ultravioletiniai spinduliai ir ozonas, o su bromo junginiais – ozonas.

69. Baseino vandens kokybės rodikliai turi atitikti šios higienos normos 5 priede nurodytas reikšmes. Baseino, išskyrus šios higienos normos 42 punkte nurodytus baseinus, paslaugų teikėjas

šios higienos normos 5 priede nurodytų baseino vandens kokybės rodiklių tyrimus turi atlikti šiame priede nurodytu dažniu.

70. Vandens laboratoriniai tyrimai turi būti atliekami akredituotais tyrimų metodais. Baseino vandens mėginys laboratoriniams tyrimams atlikti imamas 20 cm gylyje, apie 50 cm nuo vandens baseino krašto, vandens paėmimo vieta turi būti maksimaliai nutolusi nuo vandens įvadų. Vandeni imantis asmuo turi mūvėti vienkartinės pirštines. Vanduo tyrimams imamas, kai baseine yra paslaugų vartotojų arba iš karto jiems išlipus.

71. Baseino vandens temperatūra turėtų būti 25–32 °C, karšto vandens baseino vandens temperatūra – 36–40 °C, baseinų, skirtų atsivėsinti – ne didesnė nei 20 °C.

72. Jeigu baseino vandens kokybės rodikliai neatitinka šios higienos normos 5 priedo reikalavimų, turi būti nustatomos šių neatitikčių priežastys, imamasi priemonių vandens kokybei užtikrinti. Baseino vandens kokybės rodiklių koregavimo priemonės, valymo, kenksmingumo šalinimo priemonės turi būti vykdomos, kai baseine nėra paslaugų vartotojų. Baseino eksploatacija nutraukiama tol, kol pakartotinai atliktų baseino vandens tyrimų rezultatai patvirtins, kad baseino vanduo atitinka šios higienos normos 5 priede nustatytus reikalavimus.

73. Baseino vandens laboratorinių tyrimų rezultatai registruojami Baseino vandens laboratorinių tyrimų rezultatų registracijos žurnale (6 priedas).

Lietuvos higienos normos HN 109:2016
„Baseinų visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“
1 priedas

(Baseino įrangos priežiūros ir profilaktinių patikrinimų darbų registracijos žurnalo forma)

BASEINO ĮRANGOS PRIEŽIŪROS IR PROFILAKTINIŲ PATIKRINIMŲ DARBŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

(ūkio subjekto pavadinimas, kodas, adresas, fizinio asmens vardas, pavardė, veiklos vykdymo vietos adresas)

Eil. Nr.	Baseino įrangos pavadinimas	Techninės priežiūros, profilaktinio patikrinimo darbo atlikimo data	Techninės priežiūros, profilaktinio patikrinimo darbo aprašymas	Techninės priežiūros, profilaktinio patikrinimo darbus atlikusio asmens vardas, pavardė, pareigos, parašas
1	2	3	4	5

Lietuvos higienos normos
 HN 109:2016 „Baseinų visuomenės
 sveikatos saugos reikalavimai“
 3 priedas

(Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnalo forma)

PROFILAKTINIŲ (TECHNINIŲ) PRIEMONIŲ (DARBŲ) REGISTRACIJOS ŽURNALAS

(ūkio subjekto pavadinimas, kodas, adresas, fizinio asmens vardas, pavardė, veiklos vykdymo vietos adresas)

Eil. Nr.	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) pavadinimas (vandens tiekimo sistemos remontas, rekonstrukcija, valymas, terminis ar cheminis kenksmingumo šalinimas)	Vandens tiekimo sistemos vieta (dalis), kurioje buvo atliktos profilaktinės (techninės) priemonės (darbai), jų atlikimo data	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) trukmė	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) aprašymas (kas buvo daryta, nurodoma vandens temperatūra, jeigu buvo matuota, taškai (vietos), kuriuose (-iose) buvo matuota temperatūra, kenksmingumui šalinti naudojamos medžiagos pavadinimas, koncentracija ir kt.)	Profilaktinę (techninę) priemonę (darbą) atlikusio fizinio asmens vardas, pavardė, pareigos, parašas; juridinio asmens pavadinimas, kodas, sutarties data ir Nr., jeigu priemonės (darbai) buvo vykdyti pagal sutartį
1	2	3	4	5	6

BASEINO VANDENS KOKYBĖS RODIKLIAI

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio reikšmė	Laboratorinių tyrimų atlikimo dažnis
	1	2	3
MIKROBINĖS TARŠOS RODIKLIAI			
1.	Koliforminių bakterijų bendras skaičius	mažiau nei 10 bakterijų 100 ml vandens	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
2.	Žarninės lazdelės (<i>Escherichia coli</i>)	neturi būti 100 ml vandens nustatant filtravimo metodu	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
		mažiau nei 1 bakterija, nustatant titrimetrijos metodu	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
3.	Auksinis stafilokokas (<i>Staphylococcus aureus</i>)	neturi būti 100 ml vandens	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
4.	Žaliamėlė pseudomona (<i>Pseudomonas aeruginosa</i>)	neturi būti 100 ml vandens	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
5.	Liamblijų cistos (<i>Giardia spp.</i>)	10 l neturi būti	ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį
6.	Kriptosporidijų cistos (<i>Cryptosporidium spp.</i>)	10 l neturi būti	ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį
7.	Helmintų kiaušinėliai	10 l neturi būti	ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį
8.	Legionelės (<i>Legionella spp.</i>) (karšto vandens baseinuose, pvz., sūkurinėje vonioje ir pan.)	100 ml neturi būti	ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį
FIZIKINIAI, CHEMINIAI RODIKLIAI			
9.	Vandenilio jonų koncentracija	pH 7,2–7,8, jeigu baseino vanduo dezinfekuojamas chloro junginiais	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
		pH 7,2–8,0, jeigu baseino vanduo dezinfekuojamas bromo junginiais	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
10.	Drumstumas	mažesnis nei 0,5 FNU (nefelometriniai drumstumo vienetai)	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
11.	Chloroformas (jeigu vandens dezinfekcijai naudojamas chloras ir ar jo junginiai)	ne daugiau 0,1 mg/l	ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį
12.	Amoniakas (pagal NH ₄ ⁺)	ne daugiau 0,5 mg/l	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
13.	Ozonas	ne daugiau 0,1 mg/l	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
14.	Aktyvaus chloro liekanos	nuo 1,0 iki 3,0 mg/l gėlo vandens baseinuose	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
		nuo 0,5 iki 3,0 mg/l mineralinio vandens, skiesto gėlu vandeniu	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį

		<p>mineralinio vandens ar jūros vandens baseinuose</p> <p>nuo 0,5 iki 3,0 mg/l, jeigu kartu su chloro junginiais naudojamas ozonas ar ultravioletiniai spinduliai</p>	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
15.	Bromo liekanos	nuo 2,0 iki 5,0 mg/l gėlo vandens baseinuose	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
		nuo 1,5 iki 2,0 mg/l mineralinio vandens, skiesto gėlu vandeniu mineralinio vandens ar jūros vandens baseinuose	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
		nuo 1,5 iki 2,0, jeigu kartu su bromo junginiais naudojamas ozonas	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
16.	Vandenilio peroksidas (vandeniniu vandenilio peroksido tirpalu su sidabro nitratu dezinfekuojamame vandenyje)	50–80 mg/l	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį
17.	Baseino vandens dezinfekcijai naudojami kiti biocidiniai produktai	biocidinio produkto specialiosiose autorizacijos sąlygose nurodyta liekamoji biocidinio produkto koncentracija	ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį

Lietuvos higienos normos HN 109:2016
 „Baseinų visuomenės sveikatos saugos
 reikalavimai“
 6 priedas

(Baseino vandens laboratorinių tyrimų rezultatų registracijos žurnalo forma)
BASEINO VANDENS LABORATORINIŲ TYRIMŲ REZULTATŲ REGISTRACIJOS
ŽURNALAS

(ūkio subjekto pavadinimas, kodas, adresas, fizinio asmens vardas, pavardė, veiklos vykdymo vietos adresas)

Eil. Nr.	Baseino identifikaciniai duomenys (pavadinimas, numeris ar pan.)	Vandens mėginių ėmimo tyrimams data	Laboratorinių tyrimų protokolo Nr., data	Laboratorinių tyrimų rezultatai (nurodyti ribinių rodiklių verčių neatitinkančius tyrimų rezultatus)	Veiksmai, nustačius neatitiktis, jų atlikimo data, vykdytojai	Atsakingas asmuo (pareigos, vardas, pavardė, parašas)
1	2	3	4	5	6	7